

- b) motivatie: de Pantheonmaquette is het enige oude kurkmodel van een Romeins monument van Antonio Chichi (of van een ander kurksnijder *tout court*) dat in Vlaanderen of België wordt bewaard. Slechts vier Pantheonmodellen van zijn hand bestaan nog wereldwijd. Deze maquette was waarschijnlijk een schenking van koning Willem I die ook de stichting van de Gentse universiteit heeft mogelijk gemaakt. De kurkmodellen van antieke gebouwen, en meer bepaald de kwaliteitsvolle stukken van Chichi, hebben ongetwijfeld sterk bijgedragen als didactisch model voor de opleiding van architecten, historici, kunsthistorici en archeologen. Dit model is een typische en populaire representant geweest van de hernieuwde belangstelling voor de klassieke oudheid in de neoclassicistische stroming van kunst en architectuur. De maquette is gemaakt met grote wetenschappelijke accuratesse en vormt daarom een goede illustratie in de ontwikkeling van de archeologie als wetenschap. In het oeuvre van Antonio Chichi nemen de maquettes van het Pantheon en het Colosseum een bijzondere plaats in. Deze indrukwekkende en complexe gebouwen van de Romeinse oudheid vormden een grote uitdaging voor de toenmalige modelbouwers in kurk. Hoewel het Gentse exemplaar voorlopig nog niet precies kan worden gedateerd, vertoont de kwaliteit van het stuk de grote ervaring en rijpheid van de meester. In het onderzoek naar het Pantheon (het gebouw op zich), vormt de maquette een belangrijk studieobject omwille van de archeologische accuratesse. In de geschiedenis van de architecturale modelbouwkunst plaatst deze kurkmaquette zich als een mijlpaal. Antonio Chichi geldt als beste modelbouwer van de architectuur in de 18de en de 19de eeuw. Vooral het Pantheon en het Colosseum heeft hij perfect in schaal gebracht. Zijn beheersing van het materiaal, voornamelijk kurk, is verbluffend. Wat enorm opvalt is zijn zorg om de antieke materialen zo getrouw mogelijk weer te geven. De tufsteen en de marmers aan de buitenzijde en de fantastische variëteit van kleurmarmers aan de binnenzijde zijn uitstekend bewaard;
- c) bewaarplaats: Gent, Universiteit Gent;
- d) eigendomssituatie: overheidsbezit.

Tegen dit besluit kan door elke belanghebbende met een aangetekende brief een vordering tot schorsing en/of beroep tot nietigverklaring worden ingediend bij de Raad van State binnen de 60 dagen na kennisgeving van deze beslissing.

VLAAMSE OVERHEID

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

[C – 2015/35402]

23 MAART 2015. — Ministerieel besluit betreffende de definitieve opname van de verzameling incunabelen gedrukt in Brugge door Colard Mansion in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap

Bij besluit van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel van 23 maart 2015 betreffende de definitieve opname van roerende goederen in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap wordt bepaald:

Enig artikel. De verzameling incunabelen gedrukt in Brugge door Colard Mansion wordt als definitieve maatregel opgenomen in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap in hoofdafdeling 2, verzamelingen; afdeling 3, cultuurhistorisch erfgoed:

- a) korte beschrijving: deze middeleeuwse boekenschat bevat 16 incunabelen gedrukt door Colard Mansion in Brugge, tussen ca. 1476 en 1484. De samenstelling van de verzameling is opgenomen in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd;
- b) motivatie: de boekenproductie van Colard Mansion moet worden gezien in het kader van de laatmiddeleeuwse handelsmetropool Brugge, met internationale handel, bankwezen en luxe-industrieën, en impulsen vanuit het Bourgondisch hofleven. Het bloeiende boekenbedrijf profiteerde van deze hoogconjunctuur en omstreeks 1473/74 startten in Brugge en in andere Nederlandse steden boekdrukateliers. In Brugge was William Caxton de gangmaker. In zijn spoor volgde Colard Mansion, een boekondernemer die eveneens voluit actief was in de handschriftelijke wereld. De boekenproductie van Mansion, waarvan 25 edities bekend zijn, leverde de weelderigste incunabelen van de Nederlanden op. Hij liet royale letterpolissen ontwerpen en zocht tevens naar wegen om traditionele (houtsnede) en nieuwe (buriyngravure) illustratietechnieken in de typografie binnen te loodsen. Zo is Mansion de eerste drukker die de buriyngravure als illustratie aanwendde en hoe moeizaam dit verliep valt uit de verschillende staten van enkele edities op te maken. Mansion bracht een nagenoeg volledig Frans fonds uit met boeken over (antieke) geschiedenis, ridderschap en laatmiddeleeuwse devotie. Met deze teksten richtte hij zich naar een publiek dat vertrouwd was met de Bourgondische cultuur. Deze verzameling die omstreeks 1800 door een Brugse verzamelaar werd bijeengebracht is op één na de grootste ter wereld. Tien van de 25 bekende edities zijn er met één of meer exemplaren vertegenwoordigd. De boeken zelf staan bekend als van een uitzonderlijke kwaliteit die enerzijds verwijzen naar de laatmiddeleeuwse Bourgondische wereld (teksten, letter, vormgeving), maar anderzijds getuigen van een experimentele aanpak inzake boekillustratie;

- c) bewaarplaats: Brugge, Openbare Bibliotheek;
d) eigendomssituatie: overheidsbezit.

Bijlage. Lijst met boeken die behoren tot de verzameling incunabelen gedrukt in Brugge door Colard Mansion, bewaard in de Openbare Bibliotheek van Brugge.

De volgende boeken behoren tot de verzameling incunabelen gedrukt in Brugge door Colard Mansion, bewaard in de Openbare Bibliotheek van Brugge:

1° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3873,

BOCCACCIO, Giovanni. *De la ruyne des nobles hommes et femmes.*

Uit het Latijn vertaald door Laurent de Premierfait.

Brugge: Colard Mansion, 1476. Folio.

ISTC-nummer: b00711000;

2° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3874,

BOCCACCIO, Giovanni. *De la ruyne des nobles hommes et femmes.*

Uit het Latijn vertaald door Laurent de Premierfait.

Brugge: Colard Mansion, 1476. Folio.

ISTC-nummer: b00711000;

3° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3875,

BOËTHIUS, *La consolation de la philosophie.*

Uit het Latijn in het Frans vertaald, met commentaar van Renier van Sint-Truiden.

Brugge: Colard Mansion, 28 juni 1477. Folio.

ISTC-nummer: ib00813900;

4° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3876,

BOËTHIUS, *La consolation de la philosophie.*

Uit het Latijn in het Frans vertaald, met commentaar van Renier van Sint-Truiden.

Brugge: Colard Mansion, 28 juni 1477. Folio.

ISTC-nummer: ib00813900;

5° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3877,

OVIDIUS, *Métamorphoses.*

Franse prozabewerking van de Latijnse tekst, aangepast door Colard Mansion: Brugge, Colard Mansion, mei 1484. Folio.

ISTC-nummer: io00184000;

6° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3878,

OVIDIUS, *Métamorphoses.*

Franse prozabewerking van de Latijnse tekst, aangepast door Colard Mansion.

Brugge: Colard Mansion, mei 1484. Folio.

ISTC-nummer: io00184000;

7° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3879,

BOUTILLIER, Jean. *La somme rurale,*

Brugge: Colard Mansion, 1479. Folio.

ISTC-nummer: ib01051000;

8° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3880

CHARTIER, Alain. *Le quadrilogue invectif.*

Brugge: Colard Mansion, ca. 1479. Folio.

ISTC-nummer: ic00429200;

9° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3881,

PISTOJA (Montemagno), Buonaccursius de. *Controversie de Noblesse.*

Uit het Latijn vertaald door Jean Miélot. *Débat de trois chevaleureux princes.*

Brugge: Colard Mansion, ca. 1476. Folio.

ISTC-nummer: im00846200;

10° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3882,

PISTOJA (Montemagno), Buonaccursius de. *Controversie de Noblesse*.

Uit het Latijn vertaald door Jean Miélot. *Débat de trois chevaleureux princes*.

Brugge: Colard Mansion, ca. 1476. Folio.

ISTC-nummer: im00846200;

11° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3883-2,

Art de bien mourir.

Vertaald uit het Latijn.

Brugge: Colard Mansion (ca. 1480). Folio.

ISTC-nummer: ia01121800;

12° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3885,

Art de bien mourir.

Vertaald uit het Latijn.

Brugge: Colard Mansion (ca. 1480). Folio.

ISTC-nummer: ia01121800;

13° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3883-1,

GERSON, Johannes. *La doctrine de bien vivre en ce monde*.

Vertaald uit het Latijn.

Brugge: Colard Mansion, tussen 1477 en 1484. Folio.

ISTC-nummer: ig00245150;

14° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3884,

GERSON, Johannes. *La doctrine de bien vivre en ce monde*.

Vertaald uit het Latijn.

Brugge: Colard Mansion, tussen 1477 en 1484. Folio.

ISTC-nummer: ig00245150;

15° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3886,

ALLIACO, Petrus de. *Le jardin de dévotion*.

Brugge: Colard Mansion [1476]. Folio.

ISTC-nummer: a00478100;

16° Brugge, Openbare Bibliotheek, 3887,

PSEUDO-DIONYSIUS DE AREOPAGIET. *Opera : De caelesti hyerarchia. De ecclesiastica hyerarchia. De divinis nominibus. De mystica theologia. Epistolae*.

Uit het Grieks vertaald door Ambrosius Traversarius.

Brugge: Colard Mansion, [1479]. Folio.

ISTC-nummer: id00239500.

Tegen dit besluit kan door elke belanghebbende met een aangetekende brief een vordering tot schorsing en/of beroep tot nietigverklaring worden ingediend bij de Raad van State binnen de 60 dagen na kennisgeving van deze beslissing.